

55^e Jaargang

Donderdag 9 april 2020

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie *Ambtelijke praktijk*

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd *Sprekend verleden*

Hoor! Vergeef! Doe!

“Als er ... pest wezen zal, ...of enige krankheid wezen zal;

Alle gebed, alle smeking, die van enig mens, van al Uw volk Israël geschieden zal; als zij erkennen een ieder de plaag zijns harten, en een ieder zijn handen in dit huis uitbreiden zal, Hoor Gij dan in den hemel, de vaste plaats Uwer woning, en vergeef, en doe, en geef een iegelijk naar al zijn wegen, gelijk Gij zijn hart kent; want Gij alleen kent het hart van alle kinderen der mensen; Opdat zij U vrezen al de dagen die zij leven zullen” (1 Koningen 8: 37-40)

Gods Woord bevat een boodschap voor alle omstandigheden. Ook voor de moeilijke tijd waarin wij ons bevinden. De tekst boven deze meditatie verplaatst ons naar de dag waarop de tempel van Salomo wordt ingewijd. In gedachten zien we hoe de machtige en wijze koning zich voor het oog van het volk vernedert voor de Heere. Hij knielt neer – teken van ootmoed. En tegelijk breidt hij zijn lege handen uit naar de hemel – teken van zijn eigen armoede én van zijn verwachting van de Heere. Bent u zo al neergeknield voor de Heere in deze bewogen tijd?

In het gebed dat de koning dan bidt, ziet hij in gedachten verschillende situaties voor zich, waarin het volk zal bidden tot de Heere. Over een van die situaties lezen we in de tekst: *Als er pest of enige krankheid wezen zal*. Salomo denkt aan omstandigheden van allerlei besmettelijke ziekten. Die kwamen in Israël nogal eens voor. We weten dat Israël op een knooppunt van handelswegen lag. En reizigers uit den vreemde konden zomaar een ziekte overbrengen op de Israëlieten. Toch spreekt de Bijbel niet zó over de reden van besmettelijke ziekte. Als er pest of andere ziekte is, zal het volk zich in het licht van Deuteronomium 28: 15-22 moeten onderzoeken op de vraag, of er geen sprake is geweest van ongehoorzaamheid aan de Heere. En of de Heere die ongehoorzaamheid niet bezoekt met Zijn straffen en plagen. Die vraag moeten wij onszelf ook stellen: Wat heeft de Heere in deze besmettelijke ziekte te zeggen over mijn leven? Over ons land en volk? Over deze wereld? Welke redenen zijn er bij ons dat de Heere niet zou komen met Zijn oordelen en straffen?

Wat is het nodig, dat de huidige omstandigheden ons op de knieën brengen. In *alle gebed, alle smeking*, zoals de tekst het zegt. Met het woord *gebed* wordt onder andere voorbede bedoeld. Laat die voorbede er bij ons allen zijn. Voor degenen die al door het coronavirus getroffen zijn. Voor rouwdragenden. Voor hen die bijzonder kwetsbaar zijn. Voor onze overheid die belangrijke beslissingen moet nemen. Voor degenen die werkzaam zijn in de gezondheidszorg en in andere vitale beroepen. Voor landen die nog ernstiger dan Nederland getroffen zijn. Voor elkaar.

Met het woord *smeking* wordt een smeekgebed om Gods genade bedoeld.

Wat hebben we ook dat gebed nodig! Het is de Heilige Geest, Die dit gebed aan zondaren leert: een hartelijk en vurig gebed of de HEERE in de toorn aan Zijn ontferming wil gedenken. Een gebed om eerlijkmakende genade, een gebed om schuldvergevende genade.

In de erkenning van de plaag van ons hart. Want Salomo zegt, dat het nodig is, dat we juist in tijden van ziekte *een ieder de plaag zijns harten erkennen*. Daarmee wordt de natuurlijke verdorvenheid van ons hart bedoeld. De zonde is een ‘besmettelijke ziekte’ die nog veel ernstiger is dan het coronavirus. Ze is doorgestaan tot alle mensen en veroorzaakt de dervoudige dood. Laten de huidige omstandigheden zo mogen worden geheiligd aan ons hart, dat we door ontdekkende genade bij de kwaal van ons hart gebracht worden.

Dan zullen we het niet kunnen nalaten om *onze handen uit te breiden* naar de Heere. Om onze eigen lege handen, ons gebrek, onze onmogelijkheden aan de Heere te laten zien. Voor Hem te belijden. Maar om ook als een arme tot Hem te roepen. Om in het gebed te vluchten naar de grote Heelmeester. Met die dervoudige bazuinstoot waarvan we lezen in vers 39, en die we ook lezen in Daniël 9: *Hoor! Vergeef! Doe!*

We mogen de Heere bidden om bewaring voor de ziekte of door de ziekte heen. Maar met welk doel vragen we dat? Met welke bedoeling willen we eigenlijk blijven leven? Om door te gaan met zondigen en om een leven zonder de Heere voort te zetten? Dan zouden we misschien niet ziek worden. Of wel weer beter worden. Maar om uiteindelijk te sterven zonder God en voor eeuwig verloren te gaan. Laat dat niet zo zijn! De Heere geve dat de woorden van Salomo het gebed van ons hart mogen zijn: *Opdat wij U vrezen al de dagen die wij leven zullen*.

ds. A.J.T. Ruis

Blaffen en grommen

God is van ons. Zo denken wij vaak. Hij is niet van de wereld, maar van ons. En de Bijbel is ook van ons. Het is wel Gods Woord, maar: voor óns. En als de wereld iets zegt over God of over de Bijbel, dan komen we in actie. Dan doen we net als een hond die blaft en gromt tegen iemand die te dicht bij zijn baasje komt. Is dat verkeerd? Niet persé. Natuurlijk mogen we opkomen voor de Heere en Zijn Woord. Dat gebeurt in de Bijbel ook heel vaak. Paulus verdedigt het christelijk geloof tegenover de Grieken. Maar: niet vanuit de gedachte dat hij de Heere moet beschermen tegen de Grieken. Niet vanuit de gedachte dat God van óns is. God is niet alleen de Schepper van kerkmensen. God is niet alleen de God van bevindelijk-gereformeerden. God is Schepper van alle mensen. En Zijn Woord is een Woord voor alle mensen. Zijn liefde gaat uit tot de hele wereld, zo zegt de Heere Jezus in Johannes 3. Niet de uitverkoren wereld, maar de goddeloze wereld. Maar daar had Jona het knap moeilijk mee.

We gaan beginnen met het lezen van het boekje. Het gaat over de profeet Jona, de zoon van Amitthai. Dat is alles wat we van hem weten. Zijn eigen naam en de naam van zijn vader. Althans uit het boekje zelf.

Vanuit 2 Koningen 14 komen we meer van hem te weten. Daar wordt verteld dat hij afkomstig was uit Gath-Hefer. Dat was een dorpje ten westen van het meer van Galilea.

Jona leefde in de tijd van de goddeloze koning Jerobeam II. Die volgde het voorbeeld van zijn zondige voorvader Jerobeam I. Hij handhaafde de kalverendienst in Dan en Bethel. En wat verwachten we dan, als het volk zich in een eigenwillige godsdienst van de Heere afkeert? Wel, dan zal God dat volk straffen. Dan zal er een oordeel komen. Dan zullen er vijanden komen, of een hongersnood of een aardbeving. Om het volk weer tot bekering te brengen.

Maar wat zien we in 2 Koningen 14? Jona werd niet met een boodschap van oordeel gezonden, maar met een boodschap van vrede. Hij verlost hen van de onderdrukking van de Syriërs. En dat mocht Jona aan Jerobeam en het volk profeteren. Toen al was Jona profeet van Gods genade. Zo heeft Jona de Heere dus leren kennen. En Jona was heel gewillig toen hij die boodschap aan zijn eigen volk mocht brengen. Hij vond dat toen helemaal niet moeilijk. Hij heeft niet geprotesteerd.

Maar, toen Jona moest gaan preken tot de heidenen, toen werd het anders. Toen was Jona helemaal niet gewillig. Toen rebelleerde hij, en hij ging er vandoor.

Hij moest naar Ninevé toe. *Maak u op.* Dat wil zeggen: 'maak je gereed. Trek je schoenen aan, doe je jas aan en je gordel om.' Jona wordt door God geroepen. En Hij moet luisteren, hij moet die opdracht aanvaarden. Want Jona is een profeet, hij is een geroepen knecht van God. En een roeping is wel wat anders dan ergens zin in hebben.

Jona solliciteerde niet naar een profetenbaan in Ninevé. Nee, hij werd geroepen.

Maar Jona gaat weigeren. Vanuit de gedachte dat God die heidenen maar aan hun lot moet overlaten. God is van Israël, en niet van Ninevé. Genade is er voor de Joden en niet voor de heidenen.

Denken wij misschien ook niet zo? Ik hoorde in een interview iemand zeggen dat God met het coronavirus de wereld straft. Het is een oordeel van God. 'Wat is dan de reden dat God dat doet?' zo vroeg de verslaggever. Het antwoord was: 'nou, vanwege het homohuwelijk en vanwege de abortuspraktijk en vanwege de kerkverlating en zo.'

Heeft die man gelijk? God heeft toch redenen genoeg om de wereld te straffen? Wie zal het ontkennen. De mensheid is van God los. De zonden zijn ten hemel schreiend. Maar hebben wij wel reden om te blaffen en te grommen tegen de wereld? Vanuit de gedachte dat die slechte wereld onze God zo heeft beledigd? Zijn wij als kerkmensen in de positie om God te claimen voor onszelf?

Of moeten wij als eerste in de schuld buigen onder God? Ik denk het laatste.

Jona 1:1-2

En het woord des HEEREN geschiedde tot Jona, den zoon van Amitthai, zeggende: Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé.

Het verleden heeft weinig of geen betekenis meer in het heden. Die werkelijkheid wordt bemerkt in het kerkelijk leven. De leus doet het: tijden veranderen en wij met hen. Jammer is dat en zelfs gevaarlijk dat wij het toetsen aan het verleden, gelijk wij het in de Schrift tegenkomen, niet bemerken. Elke verandering of aanvulling moet aan de Schrift geijkt, getoetst worden. Zeer belangrijk is het lezen, luisteren, handelen, schrijven en leven naar de Schriften. De tijdgeest noodzaakt daartoe. Niet alleen persoonlijk, maar ook gezamenlijk. Laten we leven bij en beleven wat Paulus aan zijn broeder Timotheüs schreef. Schreef zelfs van Godswege. Paulus was geen man van slechts denken aan de tijdgeest en de invloed ervan in de kerk, gemeenten en samenleving. Vandaar dat hij kwam tot de daad, tot spreken en tot schrijven. Het laatste kunnen we in de tweede brief aan Timotheüs hoofdstuk 3 lezen. Het gebeuren in de laatste periode van de wereld. In 2 Tim. 3:2-9 geeft Paulus een uitzonderlijk lange lijst van zonden om daarmee in beeld te brengen hoe het in die zware tijden met de mensen gesteld zal zijn en hoe men zich zal gedragen. De inzet van de mens is het stellen en beheersen van de tijdgeest. Een zondenlijst wordt gegeven. Zonden die voor de mens aantrekkelijk zijn. Dijkwacht in de gemeente is geboden. Maar meer dan dat. Blijven bij de Bijbelse leer. Met nadruk zegt Paulus tot Timotheüs: 'maar blijf gij in hetgeen gij geleerd hebt' (2 Tim. 2:14). Niet alleen blijven bij, maar blijven in hetgeen hij geleerd heeft en wat hij met overtuiging heeft aanvaard. Timotheüs staat in dienst van de Heere. In de gemeente is

Timotheüs leeft erbij

hij voorganger. Timotheüs draagt de volle verantwoordelijkheid voor het zorgvuldig bewaren en doorgeven van de geloofsleer. Ik las: in de mondelinge cultuur van die tijd was de kwaliteit van het onderwijs afhankelijk van de betrouwbaarheid van de leraar. Aan persoonlijke overdracht werd veel waarde gehecht. Tijdens hun omgang met de leerstof bouwden leraar en leerling een vertrouwensrelatie met elkaar op. Zo was ook Timotheüs onderwezen. Timotheüs moet blijven bij alles wat hem geleerd is omdat hij volgens Paulus heel goed weet van wie hij geleerd heeft. Leidinggevend personen hebben nu een zeer verantwoordelijke taak en opdracht. Geen aanvulling, geen verandering, maar blijven bij datgene wat in de Schrift staat. Dit is een houvast en steun in de tijd van verzoeking en van strijd. Paulus zegt tot Timotheüs dat hij van kinds af de heilige Schriften geweten heeft. Behalve door het leeronderwijs van zijn geestelijke vader was Timotheüs mede gevormd door de geloofsopvoeding thuis. Van zijn kleutertijd af heeft Timotheüs gehoord van de heilige Schriften. Het gezinsleven van de ouders van Timotheüs was Paulus niet onbekend. Paulus heeft ook de grootmoeder Loïs gekend. In 2 Tim. 1:5 staat dat Paulus bij Timotheüs alsook bij grootmoeder Loïs en moeder Eunice een ongeveinsd geloof bemerkte. Dat geloof komt niet mee met de geboorte. Ook niet met Gods verbond. Het is een Goddelijke daad in het leven. Met nadruk zegt Paulus: Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave (Ef. 2:8). Het geloof is van boven en komt wonen door de Heilige Geest in het hart. Van dat geloof zegt Paulus: dat heeft allereerst gewoond in grootmoeder Loïs. Wonen in. Het geloof werd inwoner. Het geloof kwam in het hart en bleef in het hart. Beheersend. Werkzaam. Vruchtbaar. Ditzelfde, namelijk het inwonen, ontdekt Paulus bij moeder Eunice.

Paulus kwam op zijn zendingsreis in Derbe en Lystre in contact met Eunice en Loïs. Paulus' prediking en contact werd tot zegen gesteld. Jezus Christus ging leven en werd erkend als Vervuller van al de beloften van het Oude Testament. Jezus werd hun Zaligmaker. Hun Koning en Heere. Eunice en Loïs waren één in de Heere, in geloofsbeleving en geloofsleven. Maar in Hand. 16 lezen we van een gemengd huwelijk. Timotheüs was een zoon van een Griekse vader en een gelovige Joodse moeder. Een gemengd huwelijk. De stelregel was: we laten elkaar vrij. Er was echter sprake van nalatigheid. Timotheüs was niet besneden. In de Joodse wet stond een artikel dat ook kinderen uit een gemengd huwelijk besneden dienden te worden. Maar wat blijkt: Timotheüs miste het teken van het verbond. Maar hij hoorde wel het Woord van het verbond. Gods Woord. Van kindsbeen af kende Timotheüs de heilige Schriften. Zijn moeder en grootmoeder hebben de basis van Timotheüs' Bijbelkennis gelegd. Voordat Timotheüs kon lezen, werden aan Timotheüs de heilige verhalen verteld. Voor de eerste lees oefeningen werd het derde boek van Mozes gebruikt. Het onderwijs in de wet, de tora, werd begonnen vanaf het vijfde levensjaar. Vandaag mag er geen nalatigheid zijn. Het spreken, het doen en het voorleven dienen er te zijn. Let op: er is bijstand. De zondagsschool, de christelijke school en vanaf twaalf jaar de catechisatie. Laat er gebed en meelevendheid zijn ook voor de kerkelijke jeugd.

ds. M .C. Tanis

Nabetrachting

Zichzelf aansporen

Avondmaalgangers dienen zichzelf aan te sporen het kwade te vermijden en het goede te doen. Er dient sprake te zijn van een zichzelf aan God offeren en het leiden van een nieuw leven. Door het gebruik van het sacrament van het Heilig Avondmaal verbinden we ons aan een leven in een nieuwe gehoorzaamheid. Veel christenen blijven echter op twee gedachten hinken. Door het minste of geringste worden ze van de nieuwe gehoorzaamheid afgetrokken. Daniël had zich vast voorgenomen in zijn hart zich niet te verontreinigen met voedsel van de tafel van de koning. Avondmaalsgang verplicht tot een nieuw godzalig leven. Bedenk dat ware avondmaalgangers het eigendom zijn van Christus. Bedenk ook dat de Heere kracht wil geven om dat nieuwe leven te leiden. Kracht om zich te weer te stellen tegen de satan, de wereld en het eigen vlees. Doe het werk dat de Heere wil dat u doet. "Als wij ons gereedmaken om de Heere te gaan dienen in een nieuw godzalig leven, wil Hij met ons optrekken om tegen onze geestelijke vijanden te strijden." De Heere geeft kostelijk en versterkend voedsel aan de avondmaalstafel om Hem te dienen. Wees dan niet traag en slap in het dienen van de Heere. De Heere wil sterken in de strijd tegen alle zonden. Wie kan plezier hebben in de zonden waardoor het lichaam van Christus verbroken werd? "Zal ik dan ook niet graag omwille van Christus mijn zondige lusten kruisigen en doden?"

Verwachten in geloof

Verwacht het van Gods zegen na het Avondmaal. "Die zegen moeten wij nu in geloof verwachten als we aan de tafel des Heeren geweest zijn. Hij heeft immers Zijn hulp en bijstand beloofd, opdat we daardoor versterkt een nieuw leven zullen leiden." In alles zijn we van Gods zegen afhankelijk. Vertrouw erop dat de Heere meer en meer het stenen hart zal wegnemen en een nieuw hart en een nieuwe geest zal geven. De Heere wil ook kracht geven tegen de zonden waartoe we ons het meest voelen aangetrokken en waardoor we ons het meest gekweld voelen. Verwacht het in het geloof alleen van de Heere in de strijd tegen goddeloze zonden en gebreken. De Heere wil kracht geven om goede vruchten voort te brengen. Teellinck noemt het voorbeeld van een dode man die in het graf van Elisa werd geworpen en door aanraking met de beenderen van Elisa weer levend werd. Zo mag nog veel meer een opwekking in het geestelijke leven verwacht worden na aanraking van het lichaam en bloed van Christus in het Avondmaal. Het huis van Obed-Edom werd gezegend door de aanwezigheid van de ark. Wie in zijn hart de Heere Zelf heeft ontvangen mag rijke zegen verwachten. De bloedvloeiende vrouw werd genezen door aanraking van de zoom van Jezus' kleed. "Wat mag

ik door het geloof dan niet voor heerlijke genezing verwachten van de Heere, mijn God, waardoor de vloed van mijn zonden en vele, vele gebreken wordt weggenomen! Ik heb door het geloof immers niet alleen de zoom van Zijn kleed, maar de Heere Christus Zelf aangeraakt en in mijn hart ontvangen." Wie een klein geloof heeft, ontvangt een kleine zegen. Wie geen geloof heeft ontvangt uit het Avondmaal geen zegen.

Besluit

Er zijn veel Avondmaalgangers die na het Avondmaal helemaal niet meer nadenken over het Avondmaal. Anderen denken er alleen oppervlakkig aan. In 1 Korinthe 11 lezen we dat er velen ziek werden of stierven omdat ze het Heilig Avondmaal hadden misbruikt. Teellinck schrijft dat dit ook in zijn tijd gebeurde. "Laat ieder van ons hierdoor toch een gewaarschuwd mens zijn en laten we op onze hoede blijven." Alle genoemde werkzaamheden dienen naar ons vermogen in praktijk gebracht te worden. Geef u geheel aan de Heere Jezus Christus over om voor Hem te leven en Hem te dienen. Laat Hem geheel de heerschappij hebben in het hart. Vertrouw alles aan Hem toe. Offer u geheel aan Hem op. Wie dat mag doen zal veel zegen uit het Avondmaal ontvangen. "Zo moet dit alles ten slotte dienen om al degenen te bemoedigen die het Heilig Avondmaal des Heeren met een oprecht geweten gebruiken zoals het behoort. Zij spannen zich in om na hun avondmaalsgang te genieten van de vruchten die hieruit worden verkregen en ze doen hun best om de kracht ervan in hun leven tot uitdrukking te brengen." Langs de weg van een heilig leven zal de vrucht van het Heilig Avondmaal verkregen worden. Ongelovigen zijn dood in hun zonden. "Bij hen is het net als bij een dood lichaam dat men wat voedsel in de mond stopt: dat heeft geen enkel effect." Soms verlaten Gods kinderen met veel verdriet de tafel des Heeren omdat zij duidelijker hun zonde en onwaardigheid hebben leren inzien in de nabijheid van God. Dat dient tot beproeving van het geloof en oefening in lijdzaamheid. Teellinck bemoedigt zulken: "Wees ervan verzekerd dat de Heere niet zal falen. Hij zal op Zijn tijd ook u in genade ontmoeten en onder Zijn vleugels zal tot uw eeuwige troost zaligheid zijn. Amen."

Ds. A. van Heteren

DOOR DE DOOD OMVANGEN

Mijn vorige artikel werd geschreven in de dagen toen het coronagebeuren ons in de greep begon te krijgen. Nu we de ernst van de situatie beter in beeld hebben, zijn allerlei kerkelijke problemen plotseling op de achtergrond gekomen.

Belanden we ooit weer in onze kerkelijke moerassen als de crisis afneemt? Nee, er zal toch iets gaan veranderen. Er zijn verschillende scenario's denkbaar, die zich dan aan ons voordoen.

Als deze crisis geen geestelijke vruchten afwerpt, zullen we als kerken hier alleen maar verder door achteruit gaan. Dan worden we geslagen en hebben geen pijn gevoeld. Zo kan het gaan met ons land. Rampspoed werkt niet zonder meer op God aan. In dat geval zouden we inderdaad weer terugzakken naar het niveau van verval en aanpassing.

Maar dat hopen we niet.

We hopen dat we samen met elkaar de roepstem tot bekering mogen verstaan en opvolgen. Dat zou niet mogen betekenen dat we vanuit deze vitale dreiging al het andere bezien als bijzaken. In de trant van: het gaat er maar om dat we de lessen van het coronagebeuren ter harte nemen; en in vergelijking daarmee is al het andere van veel minder of geen belang. Dat zou toch niet de goede manier van beleven zijn. Ook in crisisdagen blijft de strijd bestaan tussen waarheid en leugen. De gevangenen zitten vol met vervolgde christenen omdat zij vasthouden aan de waarheid van Gods getuigenis.

We zouden de volgende lessen ter harte moeten nemen:

We worden allemaal teruggeroepen tot de wezenlijke beleving van het geloof in de Heere. Dat heeft alles te maken met bekering. Ik betrek dat allereerst op ons zelf. We zijn in de afgelopen maanden druk geweest met allerlei kerkelijke strijdpunten. We meenden ook dat we tekenen van verval moesten signaleren. We hebben willen en moeten waarschuwen tegen heel veel dat ons van God afvoert. Was dat te veel van het goede? Die vraag moeten we ons eerlijk stellen. Dat zal met de Synodeleden niet anders zijn. Hoe zal men nu omgaan met de volle agenda? Weegt alles nu nog even zwaar? Er is ongetwijfeld veel veranderd. Waarom? Omdat we nu bepaald worden bij de basale en fundamentele vragen. Dat is de vraag: Hoe zijt ge rechtvaardig voor God? Dat was voorheen ook wel zo, maar de klem daarvan is nu veel dichterbij gekomen. Omdat de eeuwigheid en het gericht dichtbij zijn. Het kan met u en mij toch zo maar gebeuren, dat de dood komt. Ik ervaar gelukkig om me heen en ook in mijzelf, dat deze vragen dringend op ons afkomen. Zo'n crisis komt ons helemaal niet gelegen. In economisch en medisch opzicht niet, maar ook in geestelijk opzicht niet. Bij mijzelf kwam dat ook als een harde dreun aan. Alles staat op losse schroeven, de vragen van het gericht van God gaan dan opnieuw benauwen, de zeepbel van ons mooie en geruste leventje spat uiteen en er blijft niets van over. Dat wisten we allemaal wel,

maar nu komt het vlakbij. Toen het virus alleen in China speelde, gaf het ons wel onrust maar het was ver weg. Zo kan ook de eeuwigheid nog ver weggedacht worden. Dan stellen we ook de dag des doods verre. Dat doen niet alleen jonge mensen. Juist en vooral de ouderen krijgen hier een ernstige aanmaning van Boven. Bereid uw huis!

Laten we dan niet gelijk maar denken dat alles wel goed komt en dat onze fundamenteen vastliggen. Nee, we moeten die fundamenteen dan eens echt gaan onderzoeken. Is het bloed wel aan de deurpost? Lost u die vraag ook niet zelf op, maar wacht op de duidelijke inspraak van Gods Geest in uw hart. Laat het nood zijn of worden! Bewaar het Pand helpt ons dan ook echt niet. Mijn ambt redt mij ook niet. Ik weet alles, maar hoe beleef ik dat persoonlijk? Alleen het bloed van Christus reinigt van alle zonden. En weet u wat toch ook in zulke dagen sterker speelt dan voorheen? Dat ik en u, dat wij ons leven hebben verzondigd. Niet met grove misdaden, maar wel met een leven waarin de Heere er wel was, maar ook te ver weg. Dan ga ik ook, als het goed is, zien wat we hadden moeten zijn en wat er vaak niet was. Dat zijn geen makkelijke vragen. Dan gaat de vraag leven: Zeg Gij tot mijn ziel: Ik ben uw heil. De Heere is dat en Hij geeft heil en redding, maar het gaat er ook om of de Heere dat tegen ons persoonlijk zegt. Dan zeg ik het niet, maar de Heere zegt het. Dat ontwaken heb ik nodig, en het zal velen met mij ook zo vergaan. Het is duidelijk dat er vanuit ons alleen maar schuld overblijft. Ook als ik mij onderzoek inzake mijn onrust. Is dat nu alleen maar angst, of gaat het om de Heere? En ook dit: Zal ik bereid zijn om eeuwig vervuld te kunnen zijn met God? Zal de hemel mijn echte thuiskomen zijn? De les voor mij persoonlijk is: Wij dwaalden allen als schapen, we keerden ons naar onze eigen weg. En toch geldt dan: De Heere deed ons aller ongerechtigheid op Hem aanlopen!

U begrijpt met mij dat dan de kerkelijke problemen op de tweede plaats komen. Op de eerste plaats komt dan dat ik de nabijheid van de Heere weer opnieuw mag beleven en vandaaruit wordt alles dan toch ook weer anders. Niet zo dus dat het Schriftverstaan naar de marge verhuist, omdat er grotere problemen zijn. Nee, dat Schriftverstaan wordt daardoor juist nog veel belangrijker. Maar mijn gezindheid is anders. Ik ga voorzichtiger met het Woord van God om en tegelijk ook met mijn medemensen. Geen zelfverzekerde houding, maar een ootmoedig staan voor het geloof der eeuwen. Dan hebben we reine handen en zuivere harten.

Ds. P. Roos

Gebed in tijden van pest en besmettelijke ziekten (Conrad Mell; 1666-1733)

“Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen. Ik zal tot de HEERE zeggen: Mijn Toevlucht en mijn Burcht; mijn God, op Welke ik vertrouw. Want Hij zal u redden van de strik des vogelvangers, van de zeer verderfelijke pestilentie” [Psalm 91: 1-3].

“O, heilige en rechtvaardige God, Die ons, aangezien wij tegen U, onze almachtige Schepper en Weldoener, gezondigd hadden, door besmettelijke en schielijk wegrukkende ziektes bezoekt. Ach, wij bekennen onze schuld dat wij Uw goedheid en lankmoedigheid tot toorn en rechtvaardige straffen getergd hebben, daarom laat U zulke zware bezoeken over ons komen, die ons schielijk en onverwacht uit de tijd in de eeuwigheid brengen. De dood klimt in onze vensters en rukt de een na de ander weg, zodat zelfs onze beste vrienden voor ons schuwen en wegluchten.

U hebt een vuur van besmetting onder ons ontstoken, wat niemand blussen kan dan U alleen Die onze ware Helper en Geneesmeester bent. Wij zien overal waar wij ons keren, niet anders dan dode mensen. En de menigvuldige dode lichamen die men wegdraagt, zeggen ons zonder spreken, dat wij ook haast kunnen worden gelijk zij.

Ach God, wij staan tussen de doden en levenden gelijk Aaron, en brengen U, onze Ontfermer, het reukoffer van een hartgrondig gebed. Wij roepen en zuchten met een bewogen ziel: Ach, Heere HEERE, verschoon toch en laat Uw doodsengel zijn zwaard in de schede steken!

Ontferm U toch over Uw volk en over de schapen Uwer weide! Vergeef ons, lieve God, al onze zonden waarmee wij Uw toorn gaande hebben gemaakt, om Jezus, Uw allerliefste Zoons wil. Neem deze schadelijke plaag weg en weer dit onheil van ons af. U hebt immers gezegd: ‘En roept Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en Gij zult Mij eren.’ Waar is een groter nood, Heere, dan deze waarin het met alle menselijke hulp schijnt gedaan te zijn, waar de dood menigeen overvalt zonder dat hij er aan denkt of tijd heeft om zich tot dusdanig grote verandering behoorlijk te kunnen voorbereiden?

Ach God, ruk ons toch niet weg in het midden van onze zonden door zo een schadelijke en schielijke dood, en geef, dat we alle dagen, ja alle uren op onze hoede moge zijn. Opdat, wanneer het U behagen mocht ook over ons de dood te gebieden, wij bereid bevonden worden.

Laten wij het op het laatste, schielijke en benauwde uur niet laten aankomen, maar onze roeping en verkiezing vast maken, zodat, indien het U behaagt ons mede uit deze ellendige wereld te roepen, wij gerust kunnen sterven op wat wij U, onze hemelse Vader, voorheen in boete, geloof en hoop betuigd hadden.

Echter willen wij, Heere, aan Uw machtige hulp niet wanhopen, want U kunt, zo U wilt, zelfs in het midden van het vuur van deze besmettelijkheden en plagen, redden en behouden. U kunt, onder zoveel doden, aan levenden Uw wonderen bewijzen.

Laat ons, o God, Uw macht aanschouwen. Laat ons Uw barmhartigheid zien in de diepte van onze nood en ellende. Bewaar ons ‘voor de pestilentie die in de donkerheid wandelt, voor het verderf dat op den middag verwoest.’ En bewijs Uw almogendheid over ons, die hier voor het altaar van Uw oneindige barmhartigheid neerliggen. Behoed ons voor schrik en vrees in deze gelegenheid, en laat ons zijn als een vuurbrand uit het vuur gerukt.

Zullen wij langer leven, Heere, zo toon ons Uw heil en genadige hulp, opdat wij U prijzen in het land van de levenden. Zullen wij haast sterven, zo laat ons zacht en zalig ontslapen. Laat ons onze laatste strijd dapper strijden en in geloof en vaste hoop, met een gezicht en voorsmaak van onze aanstaande hemelse heerlijkheid, vanhier gaan en haast geraken op die plaats, alwaar wij een onuitsprekelijke en eeuwige gelukzaligheid genieten zullen.

Amen, Heere Jezus, amen.”

Cyprianus – pastor in tijden van grote sterfte (4)

Kohlbrugge

Het moet een ernstige ziekte geweest zijn, de pest die in 252 na Christus de stad Carthago teisterde. Cyprianus beschrijft in zijn boekje *Sterfelijk* de verschijnselen: 'Dat door de buikloop de krachten van het lichaam wegstromen, dat een inwendig vuur een reeds verwonde keel verschroeit; dat alle ingewanden door een voortdurend braken geschokt worden; dat de bloedige ogen ontstoken zijn; dat de voeten of andere ledematen afvallen, aangetast door de kankerende ziekte; dat men wegens de uitputting en het verval van het lichaam, door plotselinge verheviging van het lijden, geen stap meer kan gaan; dat het gehoor verstompt en het gezicht benevelt...'.

U ziet het: er zijn verschillen en overeenkomsten met het coronavirus dat in ons land rondgaat. Maar duidelijk is wel, dat ook Gods Kerk in de loop der eeuwen verschillende malen te maken heeft gehad met ernstige besmettelijke ziekte. Het kan dan ook goed zijn om na te gaan, hoe er in zulke tijden in prediking en praktijk omgegaan werd met de omstandigheden. Een dezer dagen las ik zelf de indrukwekkende preek die H.F. Kohlbrugge gehouden heeft naar aanleiding van de cholera in zijn tijd: *God Die macht heeft over deze plagen*. Aanbevolen!

Naar Christus langs de nauwe Christusweg

Cyprianus staat wat dat betreft in tijd toch wel wat verder van ons af. En toch kan ook zijn onderwijs leerzaam zijn. We hebben al gemerkt, dat hij in zijn boekje verschillende keren wijst op de roeping die de christenen hebben om juist onder deze omstandigheden rekenschap te geven van de hoop die in hen is. Cyprianus: 'Te staan met opgehe-

ven hoofd tussen de ruïnes van het mensdom en niet moedeloos neer te zijgen met hen die op God hun hoop niet stellen'.

Maar is dat niet al te triomfantelijk? Moeten de christenen niet veeleer het hoofd buigen in verootmoediging? Dat zal de bisschop van Carthago zeker niet willen ontkennen. Maar verootmoediging is nog iets anders dan moedeloosheid! Wat Cyprianus bedoelt is dit: Als er gegronde hoop mag zijn in het leven van een door de Heere opgezochte zondaar, als het leven door genade Christus mag zijn, dan is het sterven gewin. Nog een keer Cyprianus: 'En eens de last gedragen gaan wij naar Christus langs de nauwe Christusweg en ontvangen het loon, het leven, Zijn leven, dat Hij ons toebedeeld heeft'. Daarom, kind van God: Hoop op God, sla 't oog naar boven!

Als ik alles mis

Maar wat als ik die enige hoop en enige troost in leven en sterven nu niet ken? Klinkt er dan in de onzekerheid van deze tijd ook geen dringende roepstem om ons met die armoede aan de voeten van de Heere neer te werpen? Zou de Heere juist deze tijdsomstandigheden ook niet willen gebruiken om ons te laten zien: van nature zonder God en zonder hoop in deze wereld? Zou de Heere ons door Zijn Woord en Geest juist in deze tijd niet willen bepalen bij de plaag van ons hart? Zou de Heere juist in deze tijd ook geen hoop willen wekken in harten van in zichzelf hopeloze zondaren door hun oog te gaan richten op Jezus Christus, Die onze Hoop is? Door u te laten zien, Wie Hij nu is, van Wie de profeet Jesaja zegt: En door Zijn striemen is ons genezing geworden?

In korte tijd

Ja, zou de Heere juist onder omstandigheden als die van onze tijd, niet kunnen geven dat zondaren in korte tijd als arme en verloren zondaren in zichzelf worden gebracht tot Christus? Ik denk aan een recent verschenen artikel van B. Hooghwerf in het Reformatorisch Dagblad, waarin hij beschreef dat in het verleden juist in tijden van ernstige besmettelijke ziekte de Heere in korte tijd krachtig doorwerkte met Zijn genade. Zo gebeurde het vroeger bijvoorbeeld in Nieuw-Beijerland en Zuidland. De Heere geve het ook onder ons.

Cyprianus heeft gewezen op de roepstem in de epidemie van zijn dagen. Net zoals zijn leermeester Tertullianus dat ook deed bij ernstige gebeurtenissen. Maar we weten ook dat de roepstem in Cyprianus' tijd iets uitwerkte: 'Door deze sterfte en deze verschrikkelijke tijden worden de lauwen aangewakkerd, de kleinmoedigen opgewekt, de afvalligen aangezet om terug te keren, de heidenen gedwongen om het geloof te omhelzen'. Wat zou het een zegen zijn als de gebeurtenissen van onze tijd iets vergelijkbaars zouden uitwerken!

ds. A.J.T. Ruis

Een noodkreet

Zo wil ik de vraag die nu tot ons kwam echt noemen. Een jongeman weet zeker dat hij verloren zal gaan. Hij weet wel van het Evangelie, hij is er bij opgevoed, maar hij hoort ook duidelijk stemmen die tegen hem zeggen dat hij vandaag of morgen buiten de poort gegooid zal worden en in de poel van het verderf terecht komt.

Dank je wel voor je vraag, je noodkreet. Fijn dat je er mee naar buiten komt, maar ik hoop dat je er vooral mee naar de Heere gaat! Ik zal proberen je te helpen. Ik ben heel blij dat je in de Heere Jezus gelooft. Maar je moet ook leren geloven in de duivel. Op een andere manier natuurlijk dan dat je in de Heere Jezus moet leren geloven. Want die stem die jij gehoord hebt en die tegen je zei dat je buiten de poort gegooid zou worden en in de poel van ellende terecht komen, die stem is van de duivel. Jezus zegt zulke dingen niet, althans nu niet, nu je mag verkeren in het heden van Gods genade. Nu zegt Hij dingen, ook tegen jou, die je in de bijbel kunt terug vinden.

Met andere woorden: ga af op wat Hij, Die ons nooit bedriegen zal, in de Bijbel tot ons zegt. Ik zal je een paar voorbeelden geven.

Een heel mooi verhaal vind je in Johannes 4. Zoals de Heere Jezus was tegenover die vrouw, zo is Hij nu nog tegenover zondaren. Die vrouw leefde ook in de zonde en dat wist Hij. Hij wist precies wie zij was. Maar hoor je Hem zeggen: jij bent iemand die in de hel gegooid wordt? Nee, Hij wilde haar juist van de hel verlossen. Lees het verhaal maar eens langzaam en aandachtig door. Door die liefde van de Heiland kon en wilde die vrouw breken met haar zondeleven. De liefde van de Heere Jezus is zo sterk dat Hij alle zondemacht en verslaving en wat dan ook verbreekt!

En wat zei de Heere Jezus tegen Zacheus, de tollenaar, Lukas 19? Dit, Zacheus, ik moet heden in uw huis zijn. Terwijl Hij wist wie Zacheus was, wilde Hij toch juist bij hem naar binnen. Want, zo zegt de Heere Zelf van dit bezoek: De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.

En wat denk je van die moordenaar die terecht zijn leven moest eindigen aan een kruis? Toen die ellendige man dat eerlijk voor de Heere beleed opende de Heere Jezus terstond voor hem de poorten van het paradijs.

Je bent eerlijk en vertelde mij dat je angst wel eens zou kunnen komen door je opa, die je gedrag afkeurde en dreigen kon met de hel. Maar je zegt zelf: doet de Heere Jezus dat Zelf ook niet? Je hebt gelijk. Hij waarschuwt ernstig voor het verderf. Maar Hij doet het altijd in liefde en spreekt tegelijk ook van de noodzaak om tot Hem te komen, omdat Hij verlost van het verderf, zie Johannes 3:16. Door een dreigement met de hel breken mensen echt niet met de zonde. Ze kunnen er wel een poosje bang voor worden, maar dat gaat weer over! En juist dat is de bedoeling van die gemene duivel. En hij

fluistert je deze gedachten in met de bedoeling je van Jezus af te houden! "Als jij toch verloren gaat, nou, geef je dan maar over aan je zonde. Waarom zou je daar mee breken? Geniet er nog een poos van!" Echt hoor, dat is de tactiek van de duivel. Hij kan je bang maken door teksten uit de bijbel te gebruiken. Maar hij zal nooit hoop geven op Gods genade. En dat doet de Heere juist wel.

Belijd eerlijk tegenover Jezus dat je aan de zonde vast zit. Dat je er misschien wel een poosje mee breken kunt, misschien uit angst of omdat je geweten zegt: stop er mee. Maar vraag of je de liefde van de Heiland mag ervaren. Dan komt er een innerlijke breuk met je zondig leven. Dan komt er een hartelijke keus voor Hem! Dan ga je leren goed en groot van Hem te denken Die de zonde haat, maar zondaren Zijn liefde wil bewijzen. Je ervaart zelf dat de angst voor de dood en de hel je leven tot nu toe niet veranderd heeft. Het kan wel eens wegzakken, maar het komt soms in alle hevigheid weer terug. Dat zal best zwaar en vermoeiend voor je zijn. Maar juist tot mensen zoals jij zegt de Heiland: Kom herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn en Ik zal u rust geven, Matth. 11:28.

Je hebt last van een schuldig geweten zeg je. Je hebt gezondigd terwijl je wist dat het niet mocht. Maar dat is het karakter van elke zonde. Zonde is ongerechtigheid, een keus. Je ziet het bordje: verboden toegang echt wel hangen, maar je gaat toch naar binnen. Dat is de zonde. En juist dat erge, dat gemene, dat opzettelijke van de zonde kostte de Heere Jezus nu het leven! Voor zulke mensen ging Hij de dood in. Als dat geen liefde is! Ik hoorde op de radio over een mogelijk tekort aan beademingsapparatuur. Zou het niet kunnen gebeuren dat het ziekenhuis voor de keus komt te staan, om de beademing van een 80-jarige te stoppen en in zijn plaats een 40-jarige te helpen? Ik zie dit nog niet gebeuren, maar zeg nooit nooit vandaag de dag. Ik geloof dat een 80-jarige zich daar tegen verzetten zou. Maar stel eens dat hij oog krijgt voor de nood van die jonge man en zich opoffert, die man zou postuum nog geëerd worden misschien. Maar wat te denken van de Heere Jezus Die voor vijanden en goddelozen, en daar hoor jij ook bij, gewillig de zware last van Gods toorn wilde dragen. Opdat er voor zondaren ontkoming en vrijheid en leven zou zijn!

Vraag aan de Heere of je Zijn liefde mag ervaren. Doen hoor! Er is nog nooit een arm en schuldig mens van de

genadetroon weggejaagd. Hij wil je leven vernieuwen. Maar: dat betekent niet dat je dan nooit meer zondige dingen doet. Maar je gaat er uit liefde tot de Heere tegen vechten. En val je weer in de zonde, dan niet moedeloos blijven liggen. Maar weer naar Jezus gaan en weer je zonde belijden. Zo ervaar je de kracht van Zijn oneindige zondaarsliefde en ga je Hem dienen. Niet omdat je bang bent voor de hel en ook niet om in de hemel te komen. Maar gewoon, omdat je Hem lief hebt gekregen. Lees de woorden van de Heere Jezus allemaal aandacht-

tig door. Dan hoor je Zijn stem. En het is de stem van de goede Herder, Die Zijn schapen, hoe dom en dwaas ze ook kunnen doen, vast houdt, leidt, beschermt en... Thuis brengt!

Geloof in de duivel en leer zijn goddeloze tactiek kennen en...haat hem! Geloof in Jezus en heb Hem lief. Fijn dat ik je persoonlijke vraag en strijd in ons blad met anderen mocht delen.

Ds. K. Hoefnagel

“... totdat de gramschap overga.”

“Ga henen, mijn volk! Ga in uw binnenste kamers en sluit uw deuren na u toe. Verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga.” [Jesaja 26: 20].

Wat we tot voor kort niet voor mogelijk hielden, is sinds enkele weken werkelijkheid. Een alles en allen bedreigend virus waart rond door onze wereld, en inmiddels ook door ons eigen land. Met grote persoonlijke en maatschappelijke gevolgen. De kranten schrijven over vrijwel niets anders. De nieuwsmedia houden ons van uur tot uur de stand van zaken bij. De ziekenhuizen liggen vol. De intensive-careafdelingen puilen uit. Artsen en verpleegkundigen doen werkelijk alles om de ziekte te beteugelen en de ernstig zieken te helpen. Helaas is er tot heden tegen dit heftige virus nog geen medicijn gevonden. Met als gevolg dat elke dag vele tientallen mensen, veelal ouderen, aan de gevolgen ervan sterven. En dat alleen al in ons eigen land. Veel bedrijven zijn gesloten. De scholen zijn onbevolkt. En ook de kerkgebouwen op zondag zijn vrijwel leeg. Heeft het ons iets te zeggen? Het heeft ons veel te zeggen!

In het Woord van God komen we op diverse plaatsen het kwaad van uitbrekende ernstige ziekten tegen. Het meest bekend is wel wat ons beschreven is in 2 Samuël 24. De engel des Heeren strekt zijn hand uit over Jeruzalem en er breekt een pestilentie uit in Israël, ten gevolge waarvan wel zeventig duizend mensen sterven. Ook bij de profeten Jeremia en Ezechiël lezen we regelmatig dat ze namens de Heere het oordeel van de pest moeten aanzeggen. Heeft ook de Heere Jezus niet over het laatste der dagen geprofeteerd dat *“er zullen zijn hongersnoden en pestilentiën en aardbevingen in verscheidene plaatsen...”* [Matth. 24]. Om tenslotte nog te noemen de plagen in het boek Openbaring. In hoofdstuk 16, als uitgieting van de schalen van Gods toorn, worden die plagen aangeduid als *“een kwaad en boos gezweer aan de mensen.”* Een ernstige aantasting van de gezondheid dus.

Nu is het opmerkelijk dat overal waar deze ziekten en plagen in de Bijbel ter sprake komen, ze in direct ver-

band staan met de zonden van de mensen. Ze gelden als een oordeel van God. Bij David was het zijn hoogmoedige daad om het volk te tellen. Die kwam hem en het volk duur te staan. De waarschuwingen van de profeten zijn een direct gevolg van de ernstige zonden van het volk. *“Alzo zegt de Heere van dit volk: Zij hebben zo liefgehad te zwerven, zij hebben hun voeten niet bedwongen. Daarom heeft de Heere geen welgevallen aan hen. Nu zal Hij hun ongerechtigheid gedenken, en hun zonden bezoeken. (...) Door het zwaard en door de honger en door de pestilentie zal Ik hen verteren.”* [Jer. 14: 10-12]. Zo laat de Heere in Zijn Woord ons weten.

Zou dan het kwaad van het coronavirus geen sprake van de heilige God over ons en onze wereld zijn? Hebben we in wat ons wereldwijd overkomt niet de stem van onze Schepper te verstaan? Namelijk een oordeel over de zonde in de afwijking van Zijn gebod? Is er geen oorzaak? Laat ik het beperken tot ons eigen land en volk. We vermoorden ongeboren kinderen, enkele tienduizenden per jaar zelfs. We staan het toe dat mensen menen klaar te zijn met hun leven en er een eind aan (laten) maken. We praten het goed wanneer mannen met mannen en vrouwen met vrouwen schandelijkheid bedrijven. We tolereren de zogenaamde second love, waarmee partners worden bedrogen, huwelijken ontworteld en kinderen benadeeld. En verder gaan we op in brood en spelen. Dat is onze samenleving! En God? De postmoderne mens waant zich autonoom over zichzelf en over de schepping. *“De autonomie is het beheersende dogma geworden”* [RD 24 mrt. 2020]. We kunnen het wel zonder de Heere af. Onze economie is sterker dan ooit, de gemiddelde leeftijd van de mens stijgt met het jaar, en de technische en digitale ontwikkelingen staan voor niets. Al met al: we leven in een maakbare samenleving. Zo menen we.

En de kerk? Die is een en al verdeeldheid en verwarring. Ze is in grote delen aan de wereld gelijk geworden. Is het een wonder dat de kerken, ook in deze periode van crisis, in de samenleving geen rol van betekenis meer hebben? In vroeger dagen waren overheid en kerk bij rampen en noden één in de oproep om een dag van

boete en verootmoediging uit te schrijven. Er zou in de huidige omstandigheden alle reden voor zijn. Maar de kerk spreekt niet meer, laat staan dat ze profetisch spreekt. Geen wonder dat niemand naar haar luistert. En nu staat de Heere op. *“Want zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan, om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken...”* [Jesaja 26: 21]. Hij gebruikt er een klein en onaanzienlijk virus voor. In Zijn goddelijke hand is het er toe in staat het hele wereldbestel te ontwrichten. Hij laat de volkeren weten dat zij mensen zijn. De Heere, *“Hij buigt de hoog gezeten neder, de verheven stad. Hij vernedert ze, Hij vernedert ze tot de aarde toe. Hij doet ze tot aan het stof reiken”* [Jesaja 26: 5].

Zullen we het verstaan, deze sprake van God? In Jesaja's tijd waren er velen die het ontkenden. Ze worden *de goddelozen* genoemd. Hoewel de Heere hun in Zijn genade Zijn roepstem doet horen, *“hij leert evenwel geen gerechtigheid (...) en hij ziet de hoogheid des HEEREN niet aan”* [Jesaja 26: 10]. Het zal heden niet anders zijn. Het spreken over de oordelen van de Heere zal in en buiten de kerk weerstand en aversie oproepen, zo moeten we vrezen. Maar wanneer we eerlijk luisteren naar het Woord, mogen we geen andere toepassing maken.

Jesaja beschrijft in hetzelfde hoofdstuk waar het de Heere om te doen is. Zijn oordelen op de aarde bedoelelen niet alleen vergelding vanwege Zijn verwekte toorn. Maar ze willen vooral een oproep tot verootmoediging en bekering zijn. Om voor Zijn aangezicht te belijden onze zonde en schuld. Want ook wie de Naam van de Heere oprecht belijden, maken deel uit van onze van God vervreemde samenleving. Haar schuld is ook mijn schuld. Haar nood is ook mijn nood. Trouwens, beantwoorden Gods kinderen echt aan hun roeping? Zijn zij werkelijk het zout der aarde en een licht der wereld? Zijn zij te kennen als levende getuigen te midden van een krom en verdraaid geslacht? Hier ligt schuld die beleden moet worden.

Ware verootmoediging zal daarin uitkomen wat we lezen van Gods kinderen ten tijde van Jesaja. Hun belijdenis is: *“Wij hebben ook in de weg Uwer gerichten, U, o HEERE, verwacht. Tot Uw Naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziel.”* [Jesaja 26: 8]. Van hen wordt gezegd: *“HEERE, in benauwdheid hebben zij U bezocht. Zij hebben hun stil gebed uitgestort, als Uw tuchtiging over hen was”* [Jesaja 26: 16]. De Heere storte over ons de Geest der genade en der gebeden uit. Opdat we in mishagen van onszelf ons voor de Heere verootmoedigen, en Zijn genade van Hem afsmecken. Jesaja riep het volk van Juda ertoe op: *“Ga henen, mijn volk! Ga in uw binnenste kamers en sluit uw deuren na u toe. Verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga.”* [Jesaja 26: 20].

In deze tijd van passie en Pasen mogen we elkaar herinneren aan het beloftewoord uit de mond van de Heere Jezus: *“Al wat ge de Vader bidden zult in Mijn Naam, dat zal Hij u geven!”* [Joh. 16: 23]. Ons gebed zij dat de Heere Zijn gramschap wil afwenden, de plaag wil doen ophouden en dat deze crisis voor velen tot zegen zal zijn. Om Christus' wil.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 23 april 2020. Kopij graag binnen donderdag 9 april 2020.

Coronavirus

Nu we dit schrijven liggen de eerste kerkdiensten met 30 aanwezigen achter ons. Velen kijken en/of luisteren thuis mee. Er worden ook bezinningsuren gehouden in de week. Er worden verhalen voorgelezen voor ouderen. De Heere is aan geen enkele plaats gebonden. Hij zegene de prediking en al het andere wat gedaan mag worden. Daarbij gaan onze gedachten ook uit naar Goede Vrijdag en Pasen. Moge al wat gebeurt een middel zijn in Gods Hand tot opwekking van dode zondaren, tot verlevendiging van datgene wat ingezonken is en tot instandhouding van het opwekkingsleven in de harten en levens van klein en groot in de genade. Verder verwijzen we naar de verklaring van Redactie en Bestuur in ons blad.

Ontmoetingsdag

De ontmoetingsdag van zaterdag 18 april gaat vanwege het coronavirus niet door.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,

Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978

E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 28,00,- per jaar.

Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 32,- per jaar.

Advertentietarieven op aanvraag.

Contactadres Canada:

D. Kleinjan Tel. 905-627-8556

mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

“Hoopt op de Heer’, gij vromen! / Is Israël in nood, / er zal verlossing komen. / Zijn goedheid is zeer groot. / Hij maakt, op hun gebeden, / gans Israël eens vrij / van ongerechtigheden. / Zo doe Hij ook aan mij.” [Psalm 130].

Redactie en bestuur van Bewaar het Pand.

BOEKBESPREKINGEN

Ds. W.C. Lamain, Troostrijk onderwijs, Catechismussenpreken, 2 delen, gebonden, 976 blz., , € 79,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 2236.

Ds. Lamain was een geliefde predikant binnen de Gereformeerde Gemeenten. De nu uitgegeven preken zullen

zeker hun weg weten te vinden. In verband met de omstandigheden waarin we nu verkeren willen we enkele regels weergeven uit de preek over zondag 10 vraag en antwoord 27 over de voorzienigheid van God: “Wij kunnen het einde van Gods wegen niet zien, mensen. En het is voor ons onmogelijk om ons over te geven in de hand des HEEREN. De Heere zegt in Psalm 37: ‘Wentel uw weg op den HEERE, en vertrouw op Hem, Hij zal het maken.’ De Spreukendichter zegt: ‘Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken.’ En Petrus schrijft in zijn zendbrief: ‘Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.’ Maar waarom is het dan zo onmogelijk voor een mens? Omdat wij ons eigen leven willen bepalen. Maar we komen er zo achter dat we niets kunnen en tot niets in staat zijn. De Heere regeert!”

VAN STAVEREN

begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
”Mijn Laatste Wens”.

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Steun het evangelisatiewerk in Gent
en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen
twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be
Telefoon (0032)92230560

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40	Waardenburg 0418 - 65 20 39
--	--	---------------------------------------

H. de Jongh

D.D.E. Meliester

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

**UW ADVERTENTIE
IN KLEUR?***

Neem contact
op met de
administratie!

* Alleen mogelijk op de achterzijde.